

FONS NEXT GENERATION EU: EXECUCIÓ I AVALUACIÓ

21 desembre de 2022

En la present nota la Cambra de Comerç de Barcelona avalua el grau d'execució dels fons NGEU tant per l'Estat com per la Generalitat de Catalunya, així com la destinació final dels fons i la seva contribució a la transformació digital i sostenible de l'economia.

Contingut

1. Els fons Next Generation EU	1
2. Conceptes clau	4
3. Realització de l'Estat dels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència	6
4. Àmbits de realització de les convocatòries publicades per l'Estat	10
5. Assignació de fons de l'Estat a les comunitats autònomes i resolució de convocatòries de l'Estat amb beneficiaris a Catalunya	12
6. Acompliment dels fons MRR per la Generalitat de Catalunya.....	14
7. Àmbits d'execució de les convocatòries de subvencions i licitacions publicades per la Generalitat de Catalunya.....	18
8. Conclusions, valoracions i propostes per a una millor gestió dels fons Next Generation EU.....	20
9. Annex.....	22

1. Els fons Next Generation EU

Com a resposta a la crisi de la Covid-19, el juliol de 2020 el Consell Europeu va aconseguir un acord per a la creació dels fons Next Generation EU (NGEU). Aquests fons, finançats amb deute emès per la Comissió Europea (CE), estan dotats amb més de 750.000 milions d'euros (entre transferències directes i préstecs) a repartir entre els estats membres fins a finals del 2026 (el 5% del PIB de la Unió Europea).

Els fons NGEU neixen amb el propòsit de mitigar els impactes asimètrics de la crisi de la Covid als països de la Unió Europea (UE) i, alhora, accelerar la transició cap a una economia descarbonitzada i més digital. Per aquest motiu, la CE emplaça a que els Plans de Recuperació nacionals destinin almenys un 37% i 20% de les seves inversions a afavorir la transició ecològica i digital, respectivament.

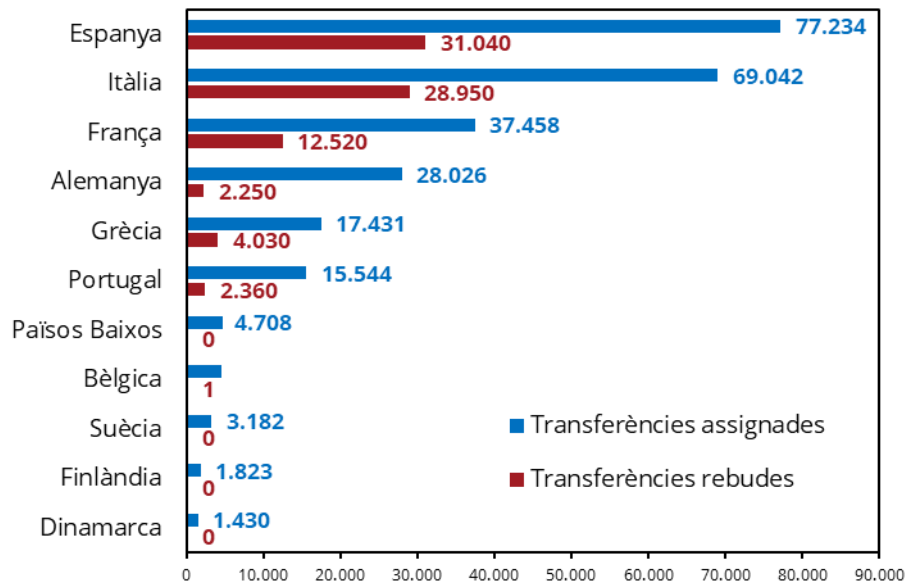
Els fons NGEU estan integrats per diversos instruments: el Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR), l'Ajuda a la Recuperació per a la Cohesió i els Territoris d'Europa (REACT-EU) i fons de menor magnitud destinats

a altres programes europeus. Entre aquests instruments, destaca el MRR atès que concentra més del 90% dels fons NGEU. Els recursos del MRR es canalitzen a través dels plans de recuperació nacionals aprovats per cada estat membre i la seva recepció és progressiva i està lligada a la consecució d'un calendari de fites i objectius en matèria d'inversions i reformes estructurals.

Espanya és un dels estats més beneficiats pels fons NGEU. Així, si ens centrem exclusivament en el capítol de transferències directes del MRR (aproximadament uns 338.000 M€ per al conjunt de la UE), a **l'estat espanyol li correspon un total de 77.234 M€, és a dir, el 22,9% del total** (Gràfic 1). En altres països, com ara Alemanya (28.026 M€; 8,3% del total) i França (37.458 M€; 11,1%), l'assignació de transferències directes és força més modesta.

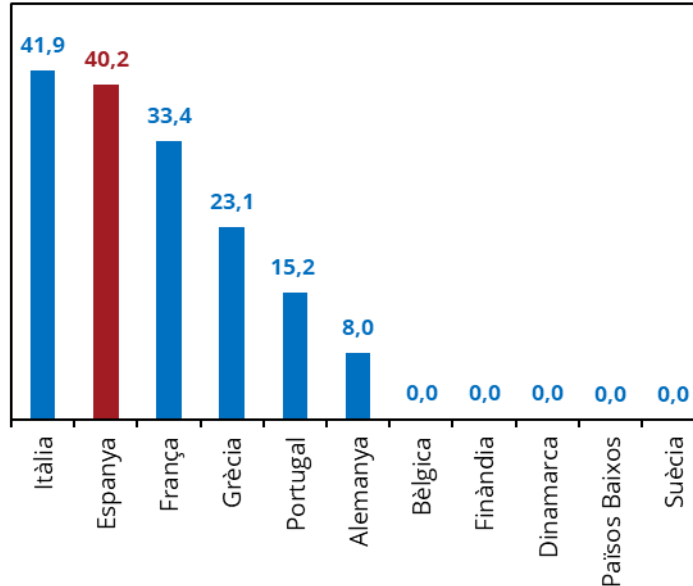
Un segon element a destacar és que el volum de transferències rebudes per països no està sent homogeni. En aquest sentit, **Espanya concentra el 34% de les transferències rebudes per tots els països membres fins al novembre de 2022**, molt per sobre del seu pes relatiu en termes d'assignació. En canvi, el volum de transferències que ha rebut Alemanya només representa el 2,5% del total de la UE.

Gràfic 1. Transferències directes assignades i rebudes (fins al 13 de desembre de 2022). **Països seleccionats. Mecanisme de Recuperació i Resiliència.** (milions d'euros). **Font:** Comissió Europea.

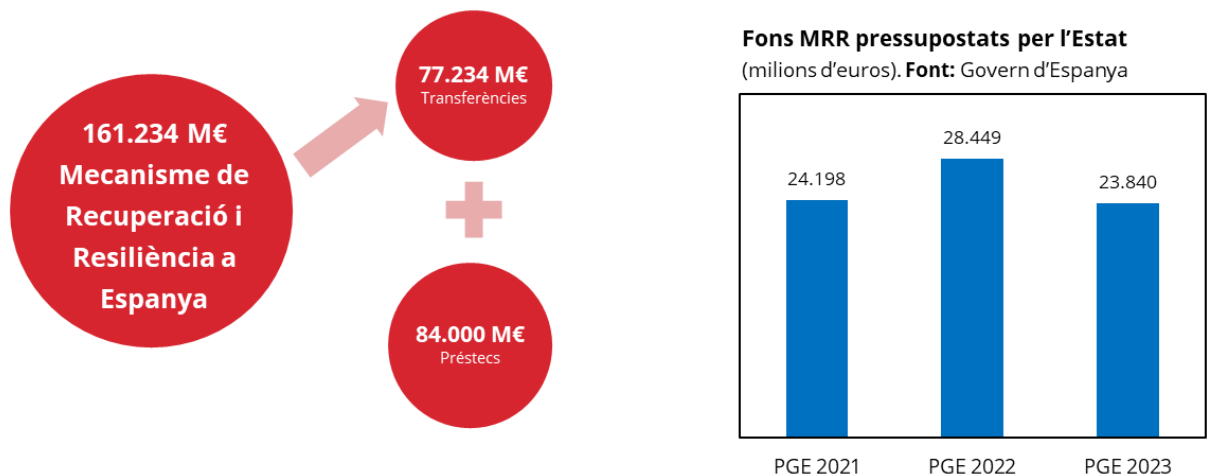
L'import de les transferències rebudes com a percentatge de les assignades permet avaluar el grau d'avenç en la recepció d'aquests fons entre els diferents països de la UE (Gràfic 2). Entre els estats seleccionats, **Itàlia i Espanya són els que han realitzat un esforç més elevat per accelerar la recepció de les transferències directes procedents del MRR.** Així, el percentatge de transferències rebudes en relació amb les assignades se situa en el 41,9% i el 40,2%, respectivament.

Gràfic 2. Grau d'avenç en la recepció de les transferències MRR assignades (transferències rebudes/assignades, %). **Països seleccionats. Mecanisme de Recuperació i Resiliència.** Font: Comissió Europea.

Finalment, el Gràfic 3 mostra l'assignació total dels fons MRR que rebrà l'estat espanyol procedents del NGEU, que se situarà al voltant dels 160.000 M€. Aquest import es divideix entre transferències directes (77.234 M€) i préstecs (84.000 M€). Addicionalment, cal destacar que la intenció per part de l'Estat, tal i com es pot veure reflectit en els Pressupostos Generals, és la de mobilitzar aquests recursos de forma gradual en el temps, promovent un impacte progressiu dels fons sobre l'activitat econòmica al llarg dels propers anys.

Gràfic 3. Assignació dels fons MRR a Espanya i previsió pressupostària de l'Estat (milions d'euros). Font: Comissió Europea i Govern d'Espanya

El present estudi centra l'anàlisi en la gestió dels fons MRR, tant per l'Administració General de l'Estat (en endavant "Estat") com per la Generalitat de Catalunya.

2. Conceptes clau

Per tal d'avaluar i valorar la gestió dels fons MRR, tant a nivell estatal com a Catalunya, cal primerament definir amb claredat la terminologia que s'utilitzarà al llarg de l'informe.

- En línies generals, hi ha quatre **nivells de decisió i gestió dels fons MRR**. Primer, la Comissió Europea és l'encarregada de transferir els recursos d'aquests fons als diferents estats membres. Posteriorment, l'Estat s'encarrega d'executar aquests recursos a través dels ministeris o els transfereix a empreses i organismes públics, comunitats autònomes i entitats locals, així com directament a empreses privades, famílies i institucions sense ànim de lucre. És a dir, ens trobem que, en alguns casos, els recursos dels fons MRR necessiten passar, com a mínim, tres esglaons per a finalment ser adjudicats a empreses i famílies.
- El **procediment pressupostari** per l'execució final dels fons consisteix en 5 fases:
 1. Crèdit pressupostari definitiu: Previsió de despesa en el marc del pressupost anual.
 2. Autorització de despesa: Aprovació de les condicions econòmiques per a la realització d'un projecte o la prestació d'un servei. Representa el principi del procediment d'execució de la despesa. No implica cap obligació econòmica de l'administració amb un tercer.
 3. Compromís de despesa: acorda la realització d'una despesa autoritzada, com a conseqüència de l'adjudicació d'un contracte o una subvenció. Vincula a l'administració amb tercers.
 4. Obligació reconeguda: suposa l'existència d'una obligació exigible a l'administració envers un tercer en reconeixement de la realització d'un projecte, la prestació d'un servei o d'un dret a rebre una subvenció o una transferència.
 5. Pagaments realitzats: emissió d'una ordre de pagament d'una obligació ja reconeguda.
- **"Realització de l'Estat"**: És equivalent al concepte denominat com a obligacions reconegudes als informes d'execució dels Pressupostos Generals de l'Estat que publica la Intervenció General de l'Administració de l'Estat (IGAE). Correspon a la suma dels recursos gestionats directament pel propi Estat més els transferits a tercers per a la seva execució final (comunitats autònomes, empreses públiques, etc.).
- **"Grau de realització de l'Estat"**: Mesura fins a quin punt l'Estat està complint amb el pressupost, ja sigui mitjançant transferències o amb gestió directa a través dels ministeris. És a dir, aquest concepte és el resultat de dividir les obligacions reconegudes entre el crèdit pressupostari definitiu.
- Pel que fa a Catalunya, el **"graü d'acompliment de la Generalitat"** es mesura com l'import dels recursos MRR mobilitzats per la Generalitat (convocatòries de subvencions i licitacions publicades i transferències a altres entitats del sector públic) com a percentatge dels recursos dels fons MRR ingressats procedents de l'Estat. Aquest concepte permet valorar fins a quin punt la Generalitat està mobilitzant els recursos MRR que ja té disponibles.
- Cal remarcar que **el grau de realització de l'Estat i el d'acompliment de la Generalitat no són directament comparables, ni tampoc són indicadors d'execució real**. El primer mesura la realització de fons MRR respecte el crèdit pressupostari de l'Estat, mentre que el grau d'acompliment de la Generalitat és l'import de subvencions, licitacions i transferències realitzades amb fons MRR respecte els recursos MRR rebuts de l'Estat.

- A l'hora d'avaluar la **qualitat de la realització dels fons MRR**, s'analitzen les convocatòries de subvencions i licitacions publicades (importos i àmbits sectorials), donat que la informació oficial respecte a l'adjudicació final d'aquestes convocatòries encara és escassa.
- Els **períodes d'anàlisi pressupostària** analitzats varien en funció de la font utilitzada.
 - Realització de l'Estat: fins a 31 d'octubre del 2022, amb dades d'IGAE.
 - Acompliment de la Generalitat: fins a 2 de desembre del 2022, amb dades de la plataforma de consulta creada per la Generalitat².
 - Convocatòries de l'Estat i la Generalitat: fins a 2 de desembre del 2022, també amb dades de la plataforma de la Generalitat.

Per altra banda, una part rellevant de la realització dels fons MRR es canalitzen a través dels **Projectes Estratègics per a la Recuperació i Transformació Econòmica (PERTEs)**. Són projectes que pretenen contribuir estratègicament a la transformació de l'economia espanyola i catalana a través d'una elevada col·laboració pública i privada. En general, cada PERTE identifica una línia estratègica que afecta a indústries o sectors d'activitat determinats.

El Govern d'Espanya ha aprovat un total de 11 PERTEs equivalents a una inversió pública estimada de 33.613 M€, el 21% del total dels fons MRR que podria rebre Espanya (Taula 1). El Govern ha informat que preveu aprovar pròximament un dotzè PERTE orientat a la descarbonització de la indústria per 2.900 M€. Fins al moment, la realització d'aquests projectes estratègics es troba en una fase molt inicial. Per exemple, el PERTE de Microelectrònica i Semiconductors aprovat el passat mes de maig, i que concentra un 36% del total de la inversió pública estimada (12.250 M€), encara no ha obert cap convocatòria. De fet, El govern espanyol ha informat que, segons les últimes dades de principis de desembre, s'haurien publicat convocatòries per 9.372 M€, només un 28% del pressupost total. En qualsevol cas, l'anàlisi realitzada al llarg de l'informe inclou les convocatòries relacionades amb els PERTEs.

Taula 1. Inversió pública prevista a través dels PERTEs.
Estat (milions d'euros). **Font:** Govern d'Espanya

	Inversió pública prevista (M €)
Microelectrònica i semiconductors	12.250
Energies renovables, hidrogen renv. i emmagatzematge	6.920
Desenvolupament del vehicle elèctric i connectat	4.300
Indústria aeroespacial	2.193
Digitalització del cicle de l'aigua	1.940
Agroalimentari	1.800
Salut d'avantguarda	1.500
Nova economia de la llengua	1.100
Economia social	808
Economia circular	492
Indústria naval	310
Total	33.613

¹ La licitació és un sistema a través del qual s'adjudica la realització d'una obra o servei a un tercer. En canvi, la subvenció és l'entrega de diners a un tercer per la realització d'una obra o la prestació d'un servei.

² [Next Generation Catalonia. Fons europeus a Catalunya \(gencat.cat\)](http://nextgeneration.catalonia.gencat.cat)

3. Realització de l'Estat dels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència

Segons les dades publicades per l'IGAE, en termes acumulats entre gener de 2021 i octubre de 2022, el grau de realització de l'Estat és del 64,5%³ (obligacions reconegudes / crèdits pressupostaris). Ara bé, cal remarcar que aquest concepte no és equivalent al grau d'execució final perquè bona part de la despesa s'ha transferit a altres entitats per a la seva gestió (sobretot a comunitats autònomes i empreses públiques).

Si considerem només els pagaments efectivament realitzats, en lloc de les obligacions reconegudes, el percentatge baixaria fins al 33,8% dels crèdits pressupostaris disponibles.

Ara bé, si ens centrem en avaluar la realització dels fons MRR aquest any, és a dir, en el període gener-octubre de 2022, **el grau de realització de l'Estat és del 49,0%** (13.932 M€ d'obligacions reconegudes respecte als 28.449 M€ de crèdit pressupostari definitiu). D'acord amb les estimacions de la Cambra, **l'Estat hauria d'accelerar molt el ritme de realització dels recursos dels fons MRR en els dos últims mesos** de l'any per aconseguir una realització pressupostària similar a la del 2021 (82,8%). Si es manté el ritme de realització que s'ha seguit entre juny i octubre, l'Estat només realitzaria un 63,5% del pressupost a l'acabar l'any (Gràfic 4).

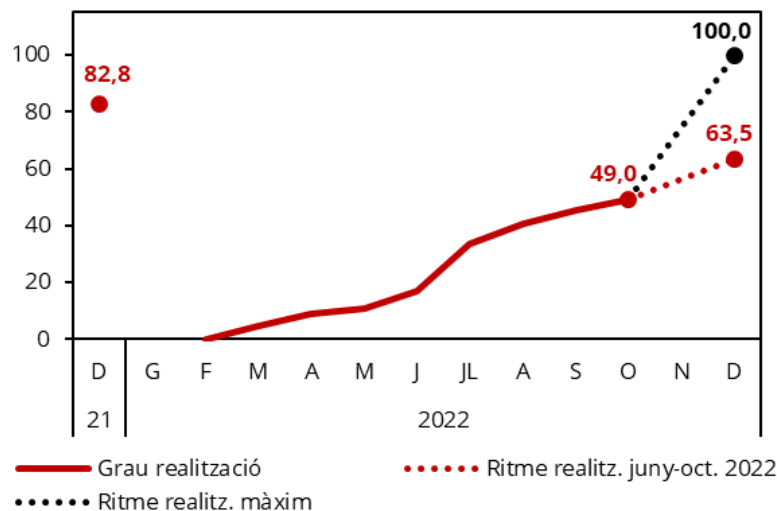
Tal i com va passar el 2021, un augment substancial en la realització dels recursos en el mes de desembre podria alterar la visió conjunta per al 2022. En particular, **l'any 2021** es van realitzar 20.044 M€ d'un total de 24.198 M€ de crèdits pressupostaris disponibles, dels quals **gairebé la meitat es van realitzar durant el mes de desembre**. De repetir-se aquest any, el grau de realització seria al voltant del 90%, superior a la xifra de 2021. Més enllà d'aquest fet temporal, es va deixar de realitzar el 17,2% de la despesa, xifra que es pot considerar acceptable tenint en compte la posada en marxa a meitats del 2021 del Pla de Recuperació i Resiliència.

En definitiva, **a menys que es repeteixi un episodi similar al de desembre de 2021, el grau de realització serà inferior que el de l'any passat**.

Gràfic 4. Grau de realització anual dels fons MRR. Estat

(obligacions reconegudes/crèdit pressupostari, en %).

Fonts: Ministeri d'Hisenda i estimacions de la Cambra

³ A l'Annex 1 es pot trobar el detall del grau d'acompliment per ministeris en el període acumulat entre gener de 2021 i octubre de 2022.

Algunes de les barreres que estan dificultant l'execució dels fons MRR estan relacionades amb la capacitat real d'absorbir aquests recursos. Per una banda, alguns ministeris com el de Transport i el d'Economia i Digitalització, han mostrat preocupació per la manca de personal en el sector TIC i de la construcció per poder executar els fons al ritme previst. Per altra banda, el volum de feina que representa per l'Administració pública gestionar un volum de recursos com aquest en només tres anys està generant importants colls d'ampolla a tots els nivells administratius. Cal destacar també la manca d'informació compilada sobre l'adjudicació de subvencions i licitacions vinculades als NGEU, tant de l'Estat com del conjunt de les comunitats autònomes, que permeti fer una valoració global, transparent i comparativa entre territoris.

Tal i com s'observa a la Taula 2, les dades de despesa realitzada (obligacions reconegudes) per capítols pressupostaris dels fons MRR de l'Estat per al 2021 i fins a l'octubre de 2022 mostren que la part destinada a despeses de personal i de funcionament intern de l'administració és molt petita, mentre que el gruix dels recursos es destina a inversió (a través de transferències de capital a altres administracions i entitats públiques). Concretament, **el 86% de la despesa en el que portem d'any s'ha destinat a inversió** (suma d'inversions reals i transferències de capital).

També cal destacar la importància de les transferències corrents, en les quals novament el destinatari últim de la despesa és una entitat diferent al propi Estat. En particular, en el que portem d'any fins a octubre, un 14% de la realització pressupostària de l'Estat s'ha assignat a través de transferències corrents (xifres molt similars a les del 2021). Una part important d'aquestes transferències corrents les realitza el Ministeri d'Educació (52,4% del total entre 2021 i octubre 2022) en concepte, principalment, de programes formatius.

Taula 2. Realització dels fons MRR en els PGE 2021 i 2022 per capítols pressupostaris. Estat
(milions d'euros i % sobre total). **Font:** IGAE

	2021	Gener-Oct. 2022
Despeses de personal	0 0%	3 0%
Despeses corrents en béns i serveis	11 0%	12 0%
Transferències corrents	3.112 16%	1.963 14%
Inversions reals	195 1%	279 2%
Transferències de capital	16.688 83%	11.634 84%
Operacions financeres	37 0%	42 0%
Total	20.044	13.932

Si entrem a analitzar el detall de la realització de l'Estat, podem saber quina part dels fons s'han transferit i quina s'ha realitzat pròpiament per l'Estat a través dels ministeris, els organismes autònoms i altres entitats. A la següent taula es mostren els resultats (Taula 3).

La part que realitza el propi Estat a través dels seus ministeris, organismes autònoms o entitats públiques és petita i el seu grau de realització és baix, situant-se clarament per sota de la dada agregada en el 2021 (51% vs. 83%) i en el que portem de 2022 fins a l'octubre (27% vs. 49%). En canvi, **el grau d'acompliment de l'Estat és relativament alt en transferències a les empreses públiques (87% el 2022) i, en menor mesura, a les comunitats autònomes (51%)**. Aquestes institucions seran les responsables

posteriorment d'executar efectivament els recursos rebuts per part de l'Estat (en el cas de les comunitats autònomes mitjançant la convocatòria de subvencions o licitacions).

Per contra, **el grau de realització de l'Estat és especialment baix en les transferències a empreses privades** (28% el 2021 i 2% en el que portem de 2022) **i a les entitats locals** (3% el 2021 i 22% en el que portem de 2022).

Taula 3. Grau de realització dels fons MRR en els PGE 2021 i 2022. Estat.

2021 i gener-octubre de 2022. (Milions d'euros i %). Font: IGAE

	2021				Gener-Oct. 2022			
	Pressupost (M €)	Obl. reco. (M €)	% sobre O.R. total	Grau realització	Pressupost (M €)	Obl. reco. (M €)	% sobre O.R. total	Grau realització
Sector públic central	13.730	11.829	59%	86%	13.675	8.725	63%	64%
Ministeris i transf. a org. autònoms i altres entitats	3.240	1.666	8%	51%	5.217	1.389	10%	27%
Transferències a empreses públiques	10.491	10.163	51%	97%	8.458	7.336	53%	87%
Transferències a comunitats autònomes	7.928	7.592	38%	96%	8.624	4.396	32%	51%
Transferències a entitats locals	630	22	0%	3%	2.222	491	4%	22%
Transferències a empreses privades	1.715	480	2%	28%	3.295	74	1%	2%
Transferències a fam. i instit. sense ànim lucre	167	95	0%	57%	623	235	2%	38%
Transferències a l'exterior	29	27	0%	94%	10	2	0%	22%
Total	24.198	20.044	100%	83%	28.449	13.922	100%	49%

Notes: (1) "Ministeris i transf. a organismes autònoms i altres entitats" inclou despeses de personal, despeses corrents en béns i serveis, inversions reals, operacions financeres i transferències corrents i de capital a Administració de l'Estat, organismes autònoms, Seguretat Social i altres entitats del sector públic; (2) El terme "transferències" inclou transferències corrents i de capital; (3) "Obl. reco." i "O.R." fan referència a obligacions reconegudes.

Amb les dades de gener fins a l'octubre de 2022, el 53% de la despesa realitzada per l'Estat s'ha transferit a empreses públiques per a la seva execució final (Taula 4), sobretot en forma de transferències de capital (7.215 M€). Per altra banda, **el 32% de la despesa realitzada per l'Estat s'ha transferit a les comunitats autònomes**, concretament 4.396 M€ (77% en transferències de capital i el 23% restant en transferències corrents). Aquest fet implica que un terç dels fons realitzats ha de superar, com a mínim, tres nivells de decisió i gestió: primer, la Comissió Europea, segon, l'Estat que executa amb lentitud i ha d'assignar els fons per àmbits sectorials a les comunitats autònomes i, tercer, la comunitat autònoma que ha de tramitar l'obertura de convocatòries i licitacions o transferir a tercers per a la seva execució final.

Els ministeris amb un nivell de descentralització territorial dels fons MRR més elevat són el d'Educació (98% transferit a les comunitats autònomes), Hisenda i Funció Pública (99%), Justícia (98%) i Sanitat (92%), mentre que és relativament baix al d'Assumptes Econòmics i Transformació Digital (3%), Transició Ecològica i Repte Demogràfic (14%), Ciència i Innovació (16%) i Treball i Economia Social (0%). També és destacable el grau de descentralització a través de comunitats autònomes dels ministeris de Indústria, Comerç i Turisme (65%) i Transport, Mobilitat i Agenda Urbana (35%).

Pel que fa a les empreses públiques, el grau de descentralització és elevat als ministeris de Transició Ecològica i Repte Demogràfic (IDAE i FRER⁴, principalment), Assumptes Econòmics i Transformació Digital (Red.es a través, sobre tot, de l'execució del Kit Digital), Ciència i Innovació (CDTI⁵) i Transport (ADIF i Renfe⁶, principalment).

⁴ IDEA fa referència al Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía, i FRER al Fondo de Restauración Ecológica y Resiliencia.

⁵ CDTI és el Centro para el Desarrollo Tecnológico y la Innovación

⁶ ADIF i Renfe fan referència al Administrador de Infraestructuras Ferroviarias i Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles, respectivament.

Taula 4. Transferències corrents i de capital a les CA i empreses públiques. Estat

Gener-octubre 2022. (Milions d'euros i % sobre realització total). Font: IGAE

	Realització total (M€)	A comunitats autònomes				A empreses públiques			
		Transf. corrents	Transf. capital	Total (M€)	% sobre realització	Transf. corrents	Transf. capital	Total (M€)	% sobre realització
Trans. Eco. i Rept. Demo.	3.667	0	503	503	14%	0	3.085	3.085	84%
Transport, Mob. i Ag. Urb.	2.768	0	963	963	35%	7	1.470	1.477	53%
Ass. Eco. i Transf. Digital	1.977	0	57	57	3%	2	1.683	1.685	85%
Indústria, Comerç i Tur.	1.126	0	732	732	65%	74	153	227	20%
Educació i F.P.	940	922	0	922	98%	0	0	0	0%
Ciència i Innovació	795	0	129	129	16%	0	505	505	63%
Treball i Eco. Social	657	0	0	0	0%	0	0	0	0%
Sanitat	442	10	397	407	92%	0	0	0	0%
Hisenda i Fun. Pública	240	0	238	238	99%	0	0	0	0%
Cultura i Esports	241	10	53	63	26%	38	0	38	16%
Justícia	165	0	161	161	98%	0	0	0	0%
Inclusió, Seg. Soc. Migració	153	40	0	40	26%	0	0	0	0%
Universitats	147	0	131	131	90%	0	15	15	10%
Drets Socials i Ag. 2030	108	0	0	0	0%	0	0	0	0%
Igualtat	64	0	46	46	73%	0	0	0	0%
Política Territorial	45	0	0	0	0%	0	0	0	0%
Defensa	36	1	0	1	4%	0	0	0	0%
Agricultura, Pesca i Alim.	347	0	1	1	0%	0	303	303	87%
Interior	13	0	0	0	0%	0	0	0	0%
Consum	2	0	0	0	0%	0	0	0	0%
Assumpt. Exteriors	1	0	0	0	0%	0	0	0	0%
Total	13.932	983	3.413	4.396	32%	122	7.215	7.336	53%

Tenint en compte que la major part de la responsabilitat d'execució recau sobre les comunitats autònomes i les empreses públiques, l'anàlisi per ministeris de la realització pressupostària dels fons MRR mostra que **6 dels 21 ministeris concentren el 83% dels fons assignats**. Per això, l'anàlisi que figura en la taula següent es focalitza en aquests sis ministeris i a l'[Annex 1](#) es pot consultar la realització detallada per als 21 ministeris.

Tal i com s'observa a la Taula 5, d'aquests 6 ministeris, hi ha 4 que tenen un grau de realització similar a la mitjana del conjunt de l'Estat (49%), i altres dos que es distancien ja sigui perquè tenen una realització molt més alta, com és el cas del Ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic, o una realització molt més baixa, cas del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme. Concretament, el Ministeri de Transició Ecològica i Repte Demogràfic té una dotació pressupostària del 14,4% del total i ha realitzat ja el 90% en el que portem de 2022. Per contra, el Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, que concentra el 16,3% dels fons MRR de 2022, només ha realitzat un 24% del pressupost disponible. El Ministeri de Transport, Mobilitat i Agenda Urbana, que és el que té una dotació pressupostària de fons MRR més elevada amb el 22,1% del total, ha realitzat el 44% en el que portem d'any, només una mica per sota de la mitjana.

Taula 5. Grau de realització dels fons del MRR per ministeris. Estat

(milions d'euros i %). Font: IGAE

	2021			Gener-oct. 2022		
	Pressupost (M€)	Obligacions reconegudes (M€)	Grau realització (%)	Pressupost (M€)	Obligacions reconegudes (M€)	Grau realització (%)
Transp., Mobilitat i Agenda Urbana	4.982	4.416	89%	6.282	2.768	44%
Indústria, Comerç i Turisme	1.708	147	9%	4.631	1.126	24%
Trans. Eco. i Repte Demogràfic	6.745	6.742	100%	4.093	3.667	90%
Ass. Econòmics i Transf. Digital	3.633	2.979	82%	4.024	1.977	49%
Ciència i Innovació	1.100	1.000	91%	1.721	795	46%
Educació i Formació Professional	1.846	1.723	93%	1.696	940	55%
Subtotal	20.015	17.006	85%	22.445	11.273	50%
Total	24.198	20.044	83%	28.449	13.932	49%

Nota: Es mostren aquells ministeris amb un pressupost assignat més rellevant. El seu pressupost conjunt representa més del 80% del pressupost total.

4. Àmbits de realització de les convocatòries publicades per l'Estat

Una anàlisi més detallada de les convocatòries de subvencions finançades amb els fons MRR i publicades per l'Estat permet valorar fins a quin punt els recursos de la Unió Europea s'estan destinant a projectes amb un caràcter transformador de l'economia i que prioritzin la transformació ecològica i digital. L'anàlisi se centra en l'import i l'àmbit sectorial de les convocatòries publicades (no només de les resoltes⁷).

Des de l'inici d'aquest programa fins al 2 de desembre de 2022, **l'Estat ha publicat convocatòries finançades a través dels fons MRR per un import de 18.339 M€, del qual un 75,6% correspon a convocatòries tancades i la resta a obertes**. Aquestes dades s'han obtingut de la plataforma de consulta creada per la Generalitat i cal senyalar que també inclou les convocatòries dels PERTEs.

Les convocatòries de subvencions publicades (obertes i tancades) es concentren principalment en 5 àmbits sectorials: Indústria, Connectivitat digital, Ciberseguretat i 5G, Sistema Nacional de Ciència, Mobilitat urbana i PIMEs. Aquests àmbits representen un 72,5% de l'import total de les convocatòries de subvencions publicades per l'Estat (13.299 M€). A la Taula 6 s'han destacat les línies d'ajuts més importants dins de cada un dels 5 àmbits esmentats.

En línies generals, **les principals convocatòries de subvencions publicades per part de l'Estat estan emmarcades en la transformació digital i ecològica de l'economia**. Destaquen: els ajuts a actuacions integrals de la cadena industrial del vehicle elèctric (2.975 M€, dels quals 1.425 M€ seran en forma de préstec i 1.550 M€ en forma de subvencions) inclòs en el PERTE per al Desenvolupament del Vehicle Elèctric i Connectat; els Fons Next Tech per l'impuls d'empreses digitals i inversió en projectes tecnològics d'alt impacte (2.000 M€); els tres programes Kit Digital (1.600 M€)⁸; els ajuts a municipis per la implementació de zones de baixes emissions

⁷ L'import disponible a la publicació de convocatòria de subvenció o licitació pot variar respecte l'assignació o adjudicació final de la convocatòria una vegada es resol. En línies generals, si es troben diferències entre ambdós conceptes serà per una assignació inferior a l'import disponible publicat. En tot cas, l'àmbit sectorial de la convocatòria no varia independentment de si està resolta o no.

⁸ A l'Annex 2 es pot trobar un descripció de l'estat actual d'execució del programa Kit Digital.

i la transformació digital i sostenible del transport urbà (1.000 M€); les convocatòries de sostenibilitat turística a destinacions per a entitats locals (720 M€), el programa d'impuls a la rehabilitació dels edificis públics per a les entitats locals, PIREP local (600 M€); les subvencions del programa de suport al transport sostenible i digital (460 M€); i els ajuts a projectes pioners d'hidrogen renovable, Programa H2 PIONEROS (150 M€).

Aquests programes representen el 52% de l'import total de convocatòries publicades per l'Estat, un percentatge en línia amb l'objectiu que va fixar la Comissió Europea per als plans de recuperació nacionals.

Taula 6. Principals convocatòries publicades per l'Estat pels 5 àmbits sectorials més importants. A 2 de desembre de 2022. Milions d'euros. **Font:** Plataforma Fons Next Generation de la Generalitat de Catalunya

1. Indústria	3.504,0	4. Mobilitat urbana	1.914,0
- Ajuts a actuacions integrals de la cadena industrial del vehicle elèctric	2.975,0	- Ajuts a municipis per impl. zones de baixes emissions i transf. digital i sostenible transport urbà	1.000,0
- Ajuts a plans d'innovació i sostenibilitat a l'àmbit de la indústria manufacturera	150,0	- Ajuts 2022 implementació de zones de baixes emissions i la transformació digital i sostenible del transport urbà	500,0
- Ajuts 2022 per projectes R+D+I a l'àmbit de la Indústria Connectada 4.0 (ACTIVA Financiació)	140,0	- Segona convocatòria programa d'incentius mobilitat elèctrica: Programa MOVES Projectes Singlars II	264,0
2. Connectivitat digital, ciberseguretat i 5G	3.391,5	5. PIMES	1.874,9
- Fons Next Tech per a impulsar el creixement d'empreses digitals i la inversió en projectes tecnològics d'alt impacte	2.000,0	- Programa Kit Digital I per a la digitalització d'empreses d'entre 10 i 50 treballadors	600,0
- Programa UNICO 5G REDES Backhaul: fibra òptica a emplaçaments de xarxes públiques de telefonia mòbil	450,0	- Programa Kit Digital II per a la digitalització d'empreses d'entre 3 i 10 treballadors	500,0
- Ajuts per a projectes Programa d'Universalització d'Infraestructures Digitals per la Cohesió - Banda Ampla	250,0	- Programa Kit Digital II per a la digitalització d'empreses d'entre 0 i 3 treballadors	500,0
3. Sistema Nacional de Ciència	2.614,3		
- Ajuts a projectes de col·laboració públicoprivada de desenvolupament experimental entre empreses i organismes de recerca (2021)	375,0		
- Ajudes a projectes estratègics orientats a la transició ecològica i a la transformació digital	296,1		
- Ajuts per a l'adquisició d'equipament científicotècnic	180,0		

És important recordar que, tot i que algunes convocatòries puguin estar tancades, l'import que apareix en aquest moment no és l'assignat sinó el disponible en la convocatòria. Aquest és el cas de la convocatòria del PERTE per al Vehicle Elèctric on s'han adjudicat 792,8 M€, el que representa només al voltant d'una quarta part del total de l'import de la primera convocatòria publicada (2.975 M€). Tot i que, segons ha anunciat el propi Ministeri d'Indústria, hi haurà una segona convocatòria al 2023 per esgotar els fons.

El grau d'avenç en l'execució dels onze PERTEs aprovats encara és baix, atès que la majoria es troben en fase d'aprovació de bases o prèvia a l'obertura de convocatòria i en algunes l'import adjudicat ha estat inferior al publicat (com el cas del PERTE del Vehicle Elèctric). Més enllà de la lentitud del propi Estat en la seva posada en marxa, hi ha altres factors que estan retardant la seva realització. Per una banda, la Unió Europea exigeix unes condicions estrictes d'adjudicació i avaluació. I, per altra, els problemes relacionats amb els avals obligatoris.

L'exigència d'avaluar de forma obligatòria un import anticipat molt elevat pot ser en molts casos una dificultat insalvable que pot comportar a la renúncia de l'ajuda, especialment per a les PIMEs. Els PERTEs més afectats per aquesta exigència d'aval serien el del Vehicle Elèctric⁹ i l'Agroalimentari, ambdós amb una forta participació prevista de Catalunya. Algunes propostes d'organitzacions empresarials van en la línia de flexibilitzar i reduir els nivells d'aval demanats. De fet, segons premsa, el govern espanyol s'estaria plantejant ser més flexible en aquest aspecte a les pròximes convocatòries en el marc dels PERTEs.

També es demana una devolució àgil d'aval per cancel·lar-los i evitar el pagament de comissions, al final dels treballs garantits, sense necessitat que s'hagi conclòs el projecte total. Un altre escull és la solidaritat dels avals. És a dir, si una de les empreses incompleix les fites marcades al seu projecte, l'Administració podria executar els avals de tots els integrants del consorci. La solució que es prengui amb els avals hauria de fer-se extensiva a la resta de convocatòries de PERTEs que s'obriran les properes setmanes i mesos. Les bases dels mateixos PERTEs incorporen el requisit d'incloure PIMEs als consorcis que opten al finançament, cosa que dificulta a la pròpia banca prestar avals en moltes ocasions sobredimensionats respecte als recursos propis de les empreses.

5. Assignació de fons de l'Estat a les comunitats autònomes i resolució de convocatòries de l'Estat amb beneficiaris a Catalunya

Existeixen tres vies a través de les quals l'Estat realitza assignacions directes de fons Next Generation a Catalunya: convocatòries de subvencions, assignacions directes de l'Estat a altres entitats i ens locals i transferències a la Generalitat de Catalunya.

Primer. L'Estat ha publicat 74 resolucions de **convocatòries de subvencions** per 3.078,4 M€ en el període entre gener del 2021 i el 2 de desembre de 2022, de les quals 650,2 M€ han beneficiat a empreses, organismes i entitats de Catalunya, **el 21% del total**. La participació de Catalunya en el total estatal s'ha mantingut entorn el 21% des de l'inici dels fons MRR.

Taula 7. Resolucions¹⁰ de convocatòries amb fons MRR de l'Estat amb beneficiaris a Catalunya. A 2 de desembre de 2022. **Font:** Plataforma Fons Next Generation Generalitat de Catalunya

	Nombre de resolucions	Import total convocatòries resoltes (M€)	Resolucions amb entitats beneficiàries de Catalunya	Import total de resolucions estatals per a Catalunya (M€)	% destinats a Catalunya
2021	30	1.096,6	29	235,1	21,4%
2022	44	1.981,8	41	415,1	20,9%
Total	74	3.078,4	70	650,2	21,1%

⁹ El consorci d'empreses participants al projecte D-Hub, que lideren QEV Technologies i BTech per reindustrialitzar l'antiga Nissan Barcelona, se l'han adjudicat finalment 65,2 M€ del Perte (sobre els 792,8 M€ repartits entre deu projectes) com a resultat de les dificultats d'obtenir avals per accedir a l'adjudicació inicial de 107,8 M€. L'Estat va rebutjar un aval per 40 milions prestat per l'Institut Català de Finances (ICF) per tractar-se d'una entitat pública (no té llicència bancària) i veure's per la Comissió Europea com una ajuda d'Estat.

¹⁰ S'entén per resolucions de convocatòries de subvencions o licitacions a aquelles publicades que han estat adjudicades.

Segon, durant el mateix període, **l'Estat ha assignat 212,7 M€ directament a altres entitats i ens locals de Catalunya** a través, principalment, dels Ministeris d'Universitats i d'Afers Econòmics i Transformació Digital¹¹.

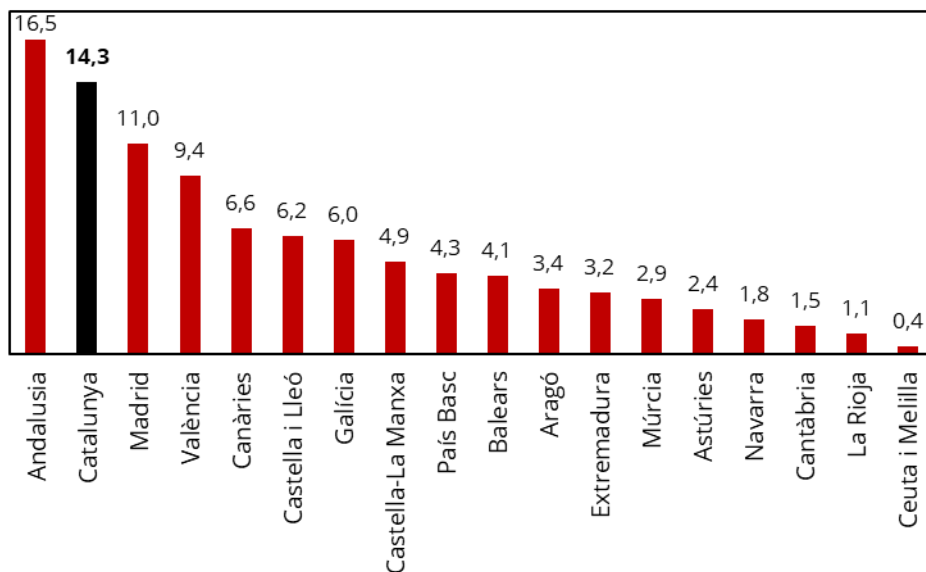
Taula 8. Assignacions directes de l'Estat a altres entitats i ens locals de Catalunya. (Milions d'euros). A 2 de desembre de 2022. **Font:** Gencat

	2021	2022	2023	Total
Universitats	32	23	22	77
Afers Eco. i Transf. Digital	62	18		80
Inclusió, Seguretat Social i Migració	10	23		33
Ciència i Innovació	8	10		18
Indústria, Comerç i Turisme	6			6
Total	117	74	22	213

Tercer. Finalment, la part més important és l'assignació de fons MRR de l'Estat a les comunitats autònomes perquè siguin elles les que els executin (Gràfic 5). En el període gener 2021 a 30 de novembre de 2022, segons l'informe "Avances en la ejecución del Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia" **a Catalunya s'han assignat pressupostàriament el 14,3% del total dels recursos que l'Estat ha destinat a les comunitats autònomes**, només per darrera d'Andalusia (16,5%). Part d'aquests fons les comunitats els poden haver ingressat ja i altres poden estar pendents d'ingressar.

També podem calcular el realitzat (transferit) efectivament per la Generalitat respecte al total de comunitats autònomes amb les dades de l'IGAE i de la pròpia web de la Generalitat. Segons aquesta definició, la Generalitat hauria rebut al voltant del 16,4% del total dels fons transferits a les comunitats autònomes fins a l'octubre.

Gràfic 5. Assignació pressupostària dels fons MRR a les comunitats autònomes. Acumulats entre 2021 i 30-nov. 2022. (% respecte al total dels fons MRR a les CA). **Font:** Govern d'Espanya.

¹¹ Alguns dels projectes més destacats als quals s'han destinat aquests fons són: (1) Consorci per a la Construcció, Equipament i Explotació del Laboratori de Llum Sincrotró (CELLS); (2) Subvencions a centres de la Xarxa Espanyola de Supercomputació pel projecte Quantum ENIA; i (3) Ajudes per a la rehabilitació del patrimoni històric d'ús turístic - Camí Ignasià de Manresa

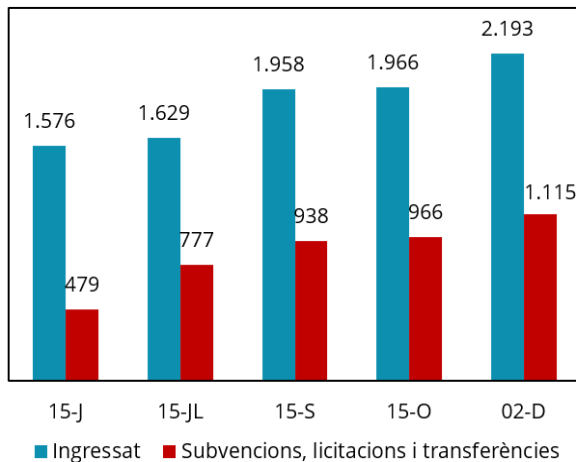
6. Acompliment dels fons MRR per la Generalitat de Catalunya

A data de 2 de desembre de 2022, la Generalitat ha ingressat 2.193 M€ procedents de l'Estat destinats al MRR d'una assignació pressupostària total de 3.039 M€ per al període 2021-2023.

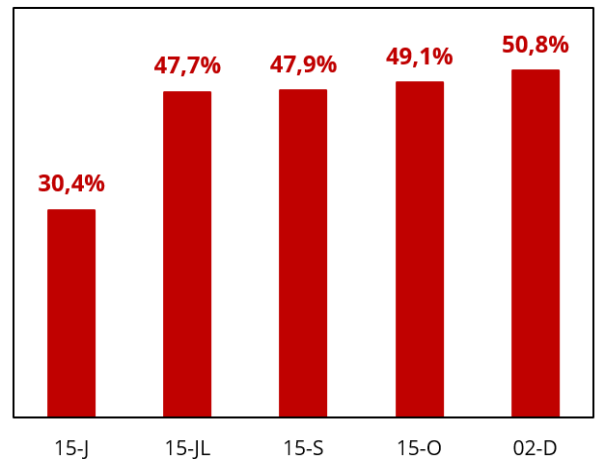
Per analitzar el grau d'acompliment dels fons MRR es calcula l'import total dels recursos mobilitzats per la Generalitat amb aquests fons (convocatòries en subvencions i licitacions publicades i transferències a altres entitats del sector públic), que suma un total de 1.114,7 M€, el 50,8% dels 2.193 M€ ingressats (Gràfic 6).

Amb aquestes dades, **el grau d'acompliment dels fons MRR ingressats a Catalunya a principis de desembre es pot considerar baix i es manté al voltant del 50% des del mes de juliol** (Gràfic 7). La Generalitat no ha aconseguit reduir el diferencial entre els fons MRR ingressats de l'Estat i els mobilitzats a través de convocatòries de subvencions, licitacions i transferències. Gairebé 1.000 M€ ingressats resten pendents de mobilitzar pràcticament des del mes de juny.

Gràfic 6. Fons MRR ingressats per la Generalitat acumulat entre 2021-2022 i recursos MRR mobilitzats. (milions d'euros).
Font: Gencat

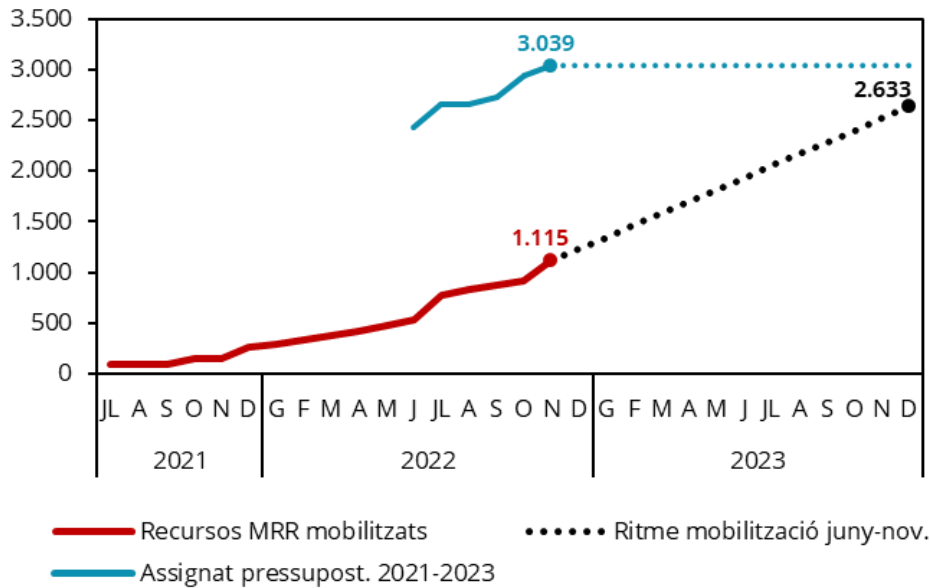
Gràfic 7. Grau d'acompliment dels fons ingressats per la Generalitat en concepte de MRR 2021-2022. (% respct. import ingressat).
Font: Gencat

Amb dades fins al 2 de desembre, el grau d'acompliment dels fons MRR a Catalunya es va accelerar al juliol però s'ha estancat especialment durant els mesos d'agost, setembre i octubre. **De seguir amb el ritme de mobilització de fons MRR dels últims cinc mesos, la Generalitat no arribaria a mobilitzar els recursos assignats a dia d'avui pel període 2021-2023** (Gràfic 8).

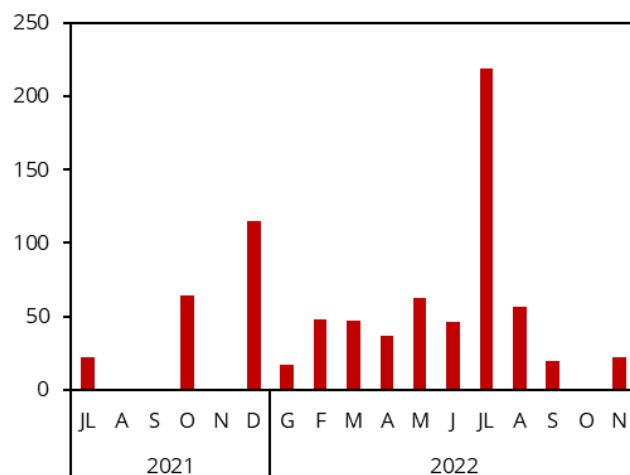
Gràfic 8. Fons MRR assignats pressupostàriament i mobilitzats a través de convocatòries, licitacions i transferències. Generalitat de Catalunya

(acumulat 2021 – 2023, en milions d’euros). Font: Gencat i estimacions de la Cambra

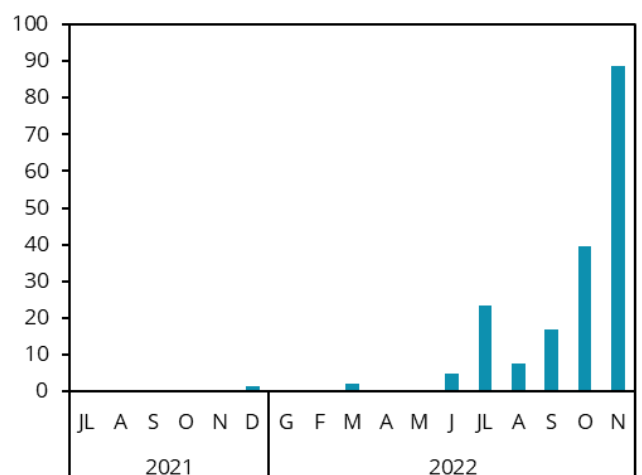

El major ritme d’obertura de noves licitacions no està sent suficient per compensar l’estancament en l’obertura de noves convocatòries de subvencions (Gràfics 9 i 10). En particular, l’obertura de noves convocatòries es va accelerar especialment durant el mes de juliol però s’ha frenat des de llavors. Pel que fa a les noves licitacions, aquí sí que s’ha accelerat el ritme de publicació, especialment durant el mes de novembre. Per exemple, es destaca l’adjudicació per part del Departament d’Economia i Hisenda a Segusenyal S.L. per l’execució de les obres del projecte del carril bus d’entrada a Barcelona a l’autopista B-23 per 14,5 M€.

Gràfic 9. Convocatòries de subvencions publicades amb fons MRR. Generalitat de Catalunya (milions d’euros). Font: Gencat

Gràfic 10. Convocatòries de licitacions publicades amb fons MRR. Generalitat de Catalunya (milions d’euros). Font: Gencat

Quan s’analitzen els resultats per departaments de la Generalitat (Taula 9), s’observa que el **grau d’acompliment és alt en Empresa i Treball, Drets Socials i en el d’Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, i de Drets Socials (el 91%, 79% i 61% dels fons ingressats, respectivament)**. Aquests tres departaments concentren el 52,8% dels fons MRR ingressats.

Per contra, **el grau d'acompliment és baix en els departaments d'Educació (6%), Polítiques Digitals i Territori (39%) i Presidència (7%)**. Aquests tres departaments concentren el 32% dels fons ingressats.

Taula 9. Fons MRR assignats a la Generalitat de Catalunya, recursos mobilitzats i grau d'acompliment (milions d'euros i %). A 2 de desembre de 2022. **Font:** Gencat

(milions d'euros)	Assignat pressupost. 2021-2023	Ingressat 2021-2022 (A)	Convocatòries subvencions i licitacions (B)	Transferències altres entitats sector públic (C)	Grau d'acompliment (B+C) / A
Drets socials	889	385	302	0	79%
Acció Clim. Alim. i Ag. Rural	581	549	323	12	61%
Educació	425	324	18	0	6%
Empresa i Treball	366	223	134	69	91%
Vícepr. Pol.Digitals i Territori	268	251	97	0	39%
Presidència	142	131	10	0	7%
Salut	133	109	84	0	77%
Recerca i Universitats	81	73	25	10	47%
Economia i Hisenda	79	79	8	0	11%
Justícia	44	41	4	0	11%
Cultura	24	21	19	0	92%
Igualtat i Feminisme	8	7	0	0	0%
Total	3.039	2.193	1.024	91	51%

Una anàlisi de l'evolució recent dels fons MRR ingressats procedents de l'Estat i dels mobilitzats per la Generalitat permet desgranar d'una forma més acurada **quina està sent la gestió dels fons a través dels diferents departaments de la Generalitat** (Taula 10).

Destaquen **en positiu** els departaments d'Empresa i Treball, de Salut i de Cultura, els quals han estat mobilitzant fons MRR a un bon ritme durant els últims mesos. També és favorable la gestió dels fons MRR ingressats per part del Departament de Drets Socials. Després d'haver mobilitzat una part molt rellevant dels fons ingressats en el mes de juliol, la seva capacitat de mobilització s'hauria vist frenada per la falta d'ingressos MRR procedents de l'Estat durant els últims cinc mesos (només ha ingressat 385 M€ d'un total de 889 M€ assignats pel període 2021-2023 i ha mobilitzat 302 M€).

Si bé és cert que el Departament d'Acció Climàtica no destaca en positiu per tenir actualment un dels graus d'acompliment més elevats (mobilitzat el 61% dels fons ingressats), aquesta dada s'ha vist clarament influïda pel fort ingrés de fons MRR rebuts de l'Estat l'últim mes i mig (187 M€ de 549 M€ ingressats). El marge de gestió d'aquests fons rebuts ha estat reduït i caldrà esperar els propers mesos per analitzar si continua amb el bon ritme de mobilització que venia registrant abans de l'octubre (amb un grau d'acompliment superior al 85%).

En canvi, la gestió dels fons MRR ingressats per part dels departaments d'Educació, Presidència, Economia i Hisenda, i Justícia **no està sent la desitjable**. La mobilització de recursos MRR per part d'aquests departaments ha estat nul·la o pràcticament nul·la durant els últims cinc mesos tot i que ja tenien ingressats, respectivament, 227 M€, 55 M€, 79 M€ i 13 M€ des de meitats de juny (ingressos que han augmentat fins als 324 M€, 131 M€ i 41 M€ en el cas d'Educació, de Presidència i de Justícia a data de 2 de desembre). Com a conseqüència, són uns dels departaments amb un grau d'acompliment més baix. Per altra banda, el Departament de Polítiques Digitals i Territori té marge per accelerar la mobilització de fons MRR ingressats.

En definitiva, cal una empenta en els departaments d'Educació, Presidència i Economia i Hisenda per accelerar l'execució dels fons MRR a Catalunya els propers mesos. També és important exigir a l'Estat una major agilitat

a l'hora de transferir recursos MRR assignats pressupostàriament, i especialment a aquells departaments que podrien reduir el ritme de mobilitzacions degut a la falta d'ingressos procedents de l'Estat ja assignats (per exemple, el Departament de Drets Socials).

Taula 10. Fons MRR ingressats i mobilitzats (acumulats i mensuals) i grau d'acompliment. Generalitat de Catalunya. (milions d'euros i %). A 2 de desembre de 2022. **Font:** Gencat

	Acu. fins 15-juny	15-juliol	15-set	15-oct.	2-des	Acu. fins 2-des	Variació juny-des.	Grau acompliment
Drets Socials								
- Ingressat	384,6	0	0	0	0	384,6	0,0	79%
- Mobilitzat	86,6	196,7	6,6	3,1	9,4	302,4	215,8	
Acció Clim., Aliment. i Ag.								
- Ingressat	315,5	0	52,8	-6	186,9	549,2	233,7	61%
- Mobilitzat	271,5	25,3	22,8	0	14,9	334,5	63,0	
Educació								
- Ingressat	226,7	0	97,2	0	0	323,9	97,2	6%
- Mobilitzat	21	-2,8	-0,1	-0,2	0	17,9	-3,1	
Empresa i Treball								
- Ingressat	164,3	0	58,9	0	0	223,2	58,9	91%
- Mobilitzat	42,3	41,4	36,8	0	82,1	202,6	160,3	
Vicepr. i Pol. Digitals i Territori								
- Ingressat	229,2	0	20,8	1,1	0	251,1	21,9	39%
- Mobilitzat	21,7	18,6	39,3	-1,2	18,3	96,7	75,0	
Presidència								
- Ingressat	55,3	0	34,9	13,4	27,7	131,3	76,0	7%
- Mobilitzat	0	9,8	0	0	0	9,8	9,8	
Salut								
- Ingressat	53,3	0	43,8	0	11,6	108,7	55,4	77%
- Mobilitzat	0	8,9	42,4	24	8,9	84,2	84,2	
Recerca i Universitats								
- Ingressat	41,1	15,6	16,2	0	0	72,9	31,8	47%
- Mobilitzat	23,8	0	0	0,7	10	34,5	10,7	
Economia i Hisenda								
- Ingressat	78,7	0	0	0	0	78,7	0,0	11%
- Mobilitzat	0	0	7	1,3	0,1	8,4	8,4	
Justícia								
- Ingressat	12,6	28,5	0	0	0	41,1	28,5	11%
- Mobilitzat	2,3	0,3	-1,3	0,6	2,5	4,4	2,1	
Cultura								
- Ingressat	12,7	8,1	0	0	0	20,8	8,1	92%
- Mobilitzat	9,7	0,3	6,6	0,1	2,5	19,2	9,5	
Igualtat i Feminisme								
- Ingressat	2,4	0	4,6	0	0	7,0	4,6	0%
- Mobilitzat	0	0	0	0	0	0,0	0,0	

Notes: (1) Recursos mobilitzats és la suma de l'import de convocatòries de subvencions i licitacions publicades i de transferències a altres entitats del sector públic; (2) Les cel·les en verd indiquen que hi ha hagut un ingrés mensual de fons MRR procedent de l'Estat o que la Generalitat ha mobilitzat recursos MRR ingressats; (3) Grau d'acompliment fa referència a la dada a 2 de desembre de 2022; (4) Els valors mensuals en negatiu es deuen a ajustos en els diferents informes publicats per la Generalitat de Catalunya.

7. Àmbits d'execució de les convocatòries de subvencions i licitacions publicades per la Generalitat de Catalunya

Seguint un enfocament similar al realitzat amb l'Estat, s'analitza de manera més detallada les convocatòries de subvencions i licitacions publicades per la Generalitat de Catalunya finançades amb els fons MRR per valorar fins a quin punt s'estan destinant aquests recursos a projectes amb un caràcter transformador i que prioritzin la transformació ecològica i digital.

Amb dades fins el 2 de desembre, un 44% de l'import de les convocatòries de subvencions finançades amb fons MRR publicades per la Generalitat segueixen obertes (367 M€ de 839 M€). Entre aquestes convocatòries destaca, per exemple, les ajudes per l'autoconsum i l'emmagatzematge amb fonts d'energia renovable i per a la implantació de sistemes tèrmics renovables en el sector residencial (115 M€).

Els 5 àmbits sectorials que **reuneixen els imports més elevats de les convocatòries de subvencions** de la Generalitat amb fons MRR són: **Rehabilitació d'edificis, Cures i inclusió, Energies renovables, Mobilitat urbana i Polítiques d'ocupació**. Aquests cinc grans àmbits aglutinen **un 84,7% de l'import total** de les convocatòries publicades (710 M€ de 839 M€).

A la Taula 11 es detallen les principals convocatòries de subvencions incloses en aquests cinc grans àmbits mencionats. **Destaquen en positiu les subvencions dirigides a la transformació ecològica i la millora de l'eficiència energètica**: ajudes a l'adquisició de vehicle elèctric i punts de càrrega (programes MOVES II i III), a la descarbonització del transport professional, a la producció i emmagatzematge d'energia renovable i a la rehabilitació d'edificis per a la millora de l'eficiència energètica. Els àmbits de la rehabilitació d'edificis, energies renovables i mobilitat urbana representen un **52% de l'import total** de les convocatòries publicades (439 M€ de 839 M€). Aquesta xifra ascendeix a 448 M€ si es tenen en compte altres convocatòries relacionades amb la transformació ecològica i la millora de l'eficiència energètica en els àmbits de la transformació agroalimentària i pesquera.

En el marc de la **transformació digital**, en aquests cinc grans àmbits només hi ha algunes actuacions de modernització digital i millora tecnològica relacionades amb el Departament de Drets Socials (subvencions línies 1 a 5 per 144 M€¹²). Amb la finalitat de contribuir en la transformació digital i més enllà d'aquests cinc àmbits identificats, trobem subvencions per reforçar la connectivitat de polígons industrials i centres logístics (10 M€), per la millora de les infraestructures de telecomunicacions en edificis (12 M€), per la promoció d'ocupació en microempreses i empreses d'emprenedoria compromesos amb la transició digital o verda (programa "Ocupació + Transformació": 38 M€) i dos projectes de formació per l'adquisició de competències digitals (17 i 15 M€, respectivament).

¹² La línia 2 (projectes de tecnologia al servei de l'atenció i la cura de les persones), línia 3 (projectes tecnològics que contribueixin a la millora i transformació dels models de gestió dels serveis socials) i línia 5 (modernització i transformació ecològica i digital de les infraestructures residencials per a infants i adolescents tutelats i extutelats i transició energètica i mediambiental de les instal·lacions juvenils)

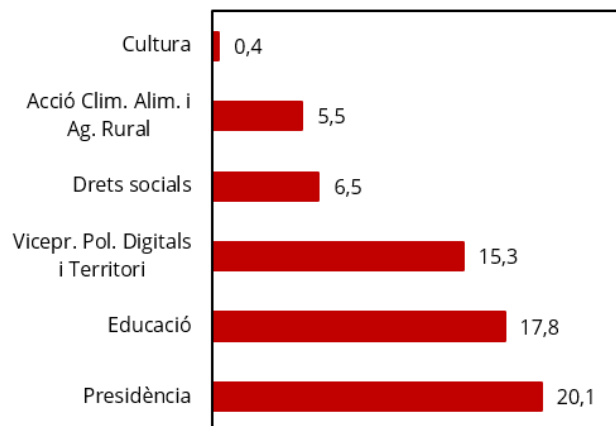
Taula 11. Convocatòries de subvencions publicades per àmbits sectorials més destacats. Generalitat de Catalunya A 2 de desembre de 2022 (Milions d'euros). Font: Gencat

1. Rehabilitació d'edificis	192,5	4. Polítiques d'ocupació	110,5
- Subvencions Programa de rehabilitació edifici residencial unifamiliar i plurifamiliar: millora eficiència energètica	57,5	- Subvencions finançament del programa "Ocupació + Transformació"	38,4
- Subvencions al Programa d'ajuts per a actuacions de rehabilitació energètica en edificis existents (PREE)	43,9	- Subvencions Programa Investigo: contractació de joves en iniciatives de recerca i innovació	23,8
- Convocatòria d'ajuts per a la rehabilitació residencial per als municipis que integren l'AMB, exclosa Barcelona ciutat	29,1	- Programa de primera experiència professional en les administracions públiques, de contractació de persones joves aturades en el si dels serveis prestats per aquestes administracions públiques	14,4
2. Cures i inclusió	160,5	5. Mobilitat urbana	105,4
- Subvencions del Departament de Drets Socials corresponents a les línies 1 a la 5	144,0	- Convocatòria MOVES III del Programa d'Incentius a la mobilitat elèctrica	63,9
- Subvencions per a l'impuls i foment de l'accessibilitat als espais d'atenció a la ciutadania dels ens locals de Catalunya	9,0	- Ajudes per a la transf. de flotes de transport de viatgers i mercaderies d'empreses privades	21,7
- Subvencions per a actuacions d'accessibilitat universal a l'habitatge: persones grans, discapacitat i/o dependència	7,5	- Convocatòria MOVES II del Programa d'Incentius a la mobilitat eficient i sostenible	19,7
3. Energies renovables	141,5		
- Ajuts per l'autoconsum i l'emmagatzematge, amb fonts d'energia renovable, i la implantació de sistemes tèrmics renovables en el sector residencial	115,0		
- Subvencions programes d'incentius implantació instal·lacions d'energies renovables tèrmiques	26,5		

Notes: (1) Els cinc àmbits sectorials que es mostren són els que concentren un import més elevat de convocatòries publicades per la Generalitat de Catalunya; (2) Per cada un d'aquests àmbits, es mostren les tres convocatòries amb major import (en el cas que n'hi hagi més de tres).

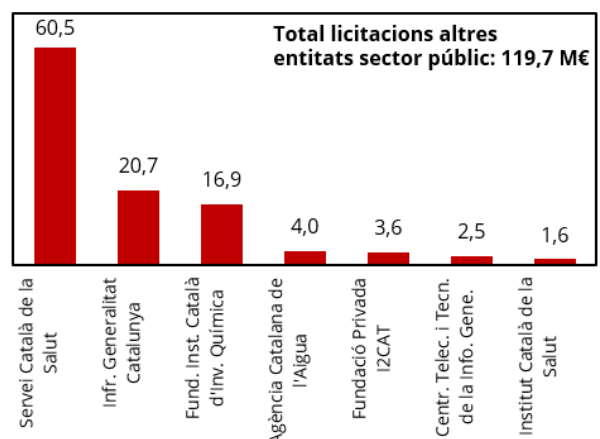
Des d'un punt de vista de les licitacions (Gràfics 11 i 12), si considerem la licitació del sector públic de la Generalitat en el seu conjunt amb fons MRR fins al 2 de desembre, **l'import licitat és de 185,3 M€, dels quals només 65,6 M€ són pròpiament dels departaments de la Generalitat.** Això significa que **moltes de les licitacions s'estan realitzant a través d'altres entitats del sector públic de la Generalitat.** Entre aquestes, destaquen el Servei Català de la Salut (61 M€), Infraestructures de la Generalitat de Catalunya (21 M€) i la Fundació Institut Català d'Investigació Química (17 M€).

Gràfic 11. Licitacions publicades amb fons MRR dels departs. de la Generalitat de Catalunya. Acumulat 2021 – 2 des. 2022 (milions d'euros). Font: Gencat

Nota: Es representen aquells departaments de la Generalitat que tenen licitacions publicades amb fons MRR.

Gràfic 12. Licitacions publicades amb fons MRR d'altres entitats del sector públic. Acumulat 2021 – 2 des. 2022 (milions d'euros). Font: Gencat

Nota: Es mostren aquelles entitats del sector públic amb un import licitat més elevat.

8. Conclusions, valoracions i propostes per a una millor gestió dels fons Next Generation EU

8.1. Estat

- El grau de realització (obligacions reconegudes / crèdits pressupostaris) acumulat entre gener de 2021 i octubre de 2022 dels fons MRR per part de l'Estat és del 64,5%.
- El grau de realització d'aquest 2022 fins a l'octubre és del 49,0%. Per poder parlar d'un grau d'assoliment màxim dels fons MRR aquest any, caldria que l'Estat duplicués el ritme de despesa realitzada en el que portem d'any durant els propers dos mesos. Ara bé, cal tenir present que el grau de realització no és equivalent al grau d'adjudicació en la mesura en que bona part de la despesa s'ha transferit a altres entitats per la seva execució final.
- En concret, durant el mateix període, el 53% de la despesa realitzada per l'Estat s'ha transferit a empreses públiques per a la seva execució final (principalment a IDAE, FRER, Red.es, CDTI, ADIF i Renfe) i el 32% a les comunitats autònomes, que seran les que finalment executaran mitjançant subvencions, licitacions o transferències a altres entitats del sector públic. Aquest fet implica que un terç dels fons realitzats per l'Estat han de superar, com a mínim, tres nivells de decisió i gestió (Comissió Europea, Estat i les comunitats autònomes). La valoració que fem des de la Cambra és que aquest procés burocràtic està dificultant que els fons MRR arribin a l'economia real (empreses i famílies).
- Cal alertar del baix grau de realització dels fons que gestiona directament l'Estat (27% en el període gener-octubre 2022) i de les transferències que ha de realitzar a l'administració local (22%) i a empreses privades (2%).
- Una part rellevant de la realització dels fons NGEU es concentra en els PERTEs. Per ara, el grau d'avanç en l'execució dels 11 PERTEs aprovats encara és baix (una excepció al baix ritme d'execució es dona al programa KIT DIGITAL, exemple de col·laboració públicoprivada sota el paraigües de l'empresa pública Red.es). A part de la lentitud del propi Estat en la seva posada en marxa, hi ha altres factors que estan retardant la seva realització. Primer, la Comissió Europea exigeix unes condicions estrictes d'adjudicació i avaluació que retarden i dificulten el procés d'aprovació i gestió dels projectes. Segon, els problemes relacionats amb l'exigència d'avaluar de forma obligatòria l'import de l'ajuda està generant en molts casos una dificultat insalvable per les pimes que pot comportar la seva renúncia total o parcial.
- Respecte als àmbits sectorials de realització dels fons MRR per part de l'Estat, el gruix de les convocatòries de subvencions tenen per objectius impulsar la transformació digital i ecològica de l'economia. Per contra, en els àmbits d'educació, salut, habitatge, cures i inclusió, el grau de descentralització cap a les comunitats autònomes és força elevat. En els àmbits de la indústria, el comerç, el turisme, el transport sostenible i l'agenda urbana, la meitat aproximadament és realitzada per l'Estat i l'altra meitat es transfereix a les comunitats autònomes.

8.2. Generalitat de Catalunya

- Pel que fa a la Generalitat de Catalunya, el grau d'acompliment en el període 2021 – 2 de desembre de 2022 és del 50,8% (mobilització de recursos MRR a través de subvencions i licitacions publicades i transferències a altres entitats del sector públic / ingressos rebuts de l'Estat).
- Aquesta mobilització dels fons MRR es va accelerar al juliol però s'ha frenat especialment durant els mesos d'agost, setembre i octubre. El major ritme d'obertura de noves licitacions no ha estat suficient

per compensar l'estancament en les subvencions. De seguir amb el ritme de mobilització de fons MRR dels últims cinc mesos, la Generalitat no arribaria a mobilitzar els recursos assignats a dia d'avui pel període 2021-2023.

- Cal alertar que gairebé 1.000 M€ de fons que la Generalitat ja ha ingressat per poder mobilitzar-los resten pendents pràcticament des del mes de juny. Demanem un major impuls en la mobilització de recursos MRR, ja que s'ha frenat des de l'estiu, especialment a aquells departaments que acumulen més fons pendents de mobilització com Educació, Presidència, Economia i Hisenda i Justícia. La mobilització de fons MRR ingressats per part d'aquests departaments ha estat nul·la o pràcticament nul·la durant els últims cinc mesos.
- Els departaments d'Empresa i Treball, Salut i Drets Socials, estan tenint un ritme d'acompliment més alt. És important exigir a l'Estat que agilitzi els ingressos de fons MRR que ja estan assignats a Catalunya, especialment en aquells departaments, com el de Drets Socials, on la seva capacitat de mobilització és alta i es podria veure frenada pel retard en els ingressos.
- Pel que fa a les convocatòries de subvencions de la Generalitat, els àmbits sectorials que reuneixen els imports més elevats són rehabilitació d'edificis, cures i inclusió, energies renovables, mobilitat urbana i polítiques d'ocupació. En positiu es destaquen les subvencions dirigides a transformació ecològica i la millora de l'eficiència energètica, representant un 52% del total de les convocatòries publicades.
- A nivell de licitacions, només una part petita és realitzada pròpiament a través dels departaments de la Generalitat. Moltes de les licitacions s'estan realitzant a través d'altres entitats del sector públic de la Generalitat, entre les que destaquen el Servei Català de la Salut, Infraestructures de la Generalitat de Catalunya i la Fundació Institut Català d'Investigació Química.

8.3. Barreres a l'execució dels fons MRR

- En línies generals, al llarg del document es mencionen diferents factors que estan dificultant i retardant que els fons MRR arribin a l'economia real:
 - Una part rellevant dels fons MRR estan subjectes a superar, com a mínim, fins a tres nivells de decisió i gestió (Comissió Europea, Estat i comunitats autònomes).
 - El volum de feina que representa gestionar un import de recursos tan elevat en només tres anys està generant importants colls d'ampolla a l'Administració pública a tots nivells.
 - Alguns ministeris com el de Transport i el d'Economia i Digitalització han mostrat preocupació per la manca de personal en el sector de la construcció i en el sector TIC per poder executar els fons de recuperació al ritme previst.
 - En especial pels PERTEs, les exigències de la Comissió Europea que retarden i dificulten el procés d'aprovació i gestió dels projectes i els problemes relacionats amb l'exigència d'avaluar un import anticipat molt elevat.

9. Annex

Annex 1. Detall de les xifres de realització dels fons MRR per l'Estat

Grau de realització i pagament MRR en el PGE 2022 fins al 31 d'octubre. Estat

(Milions d'euros i %). Font: IGAE

	Crèdit definitiu	Autoritzacions	Despesa compromesa	Obligacions reconegudes	Pagaments realitzats	% realització	% pagament
						4/1	5/1
Transport, mov. i ag. urb.	6.282	5.612	3.539	2.768	1810	44,1	28,8
Indústria, comerç i turisme	4.631	2.945	1.367	1.126	852	24,3	18,4
Transició ecològica i repte demogr.	4.093	3.724	3.724	3.667	510	89,6	12,5
Assumptes econòm. i transform. digital	4.024	2.936	2.123	1.977	298	49,1	7,4
Ciència i innovació	1.721	1.714	1.677	795	191	46,2	11,1
Educació i formació professional	1.696	1.054	974	940	940	55,4	55,4
Treball i economia social	1.237	671	671	657	581	53,1	47,0
Drets socials i agenda 2030	1.185	1.016	115	108	108	9,1	9,1
Sanitat	642	500	492	442	437	68,7	68,1
Agricultura, pesca i alimentació	501	495	379	347	34	69,2	6,8
Cultura i esport	473	421	408	241	180	50,9	37,9
Inclusió, s.s. i migracions	337	195	195	153	152	45,3	45,1
Defensa	354	90	66	36	31	10,3	8,8
Hisenda i funció pública	275	249	246	240	240	87,2	87,2
Interior	216	66	58	13	11	6,1	4,9
Política territorial	213	53	52	45	45	21,0	21,0
Justícia	211	201	201	165	164	78,2	78,0
Universitats	147	147	147	147	131	99,7	89,2
Assumptes exteriors	112	69	69	1.322	1.322	1,2	-
Igualtat	91	73	71	64	64	69,9	69,9
Consum	9	6	4	2	0,007	22,8	0,1
TOTAL	28.449	22.239	16.578	13.932	6.779	49,0	23,8
Avenç ritme d'execució respct. al crèdit definitiu		78%	58%	49%	24%		

Grau de realització i pagament MRR en els PGE 2021 i PGE 2022 fins al 31 d'octubre. Estat

(milions d'euros i %). Font: IGAE

	Crèdit definitiu	Autoritzacions	Despesa compromesa	Obligacions reconegudes	Pagaments realitzats	% realització	% pagament
						4/1	5/1
Transport, mov. i ag. urb.	11.264	10.432	8.337	7.184	4.137	63,8	36,7
Indústria, comerç i turisme	6.339	4.049	1.516	1.273	954	20,1	15,1
Transició ecològica i repte demogr.	10.838	10.470	10.470	10.408	3.229	96,0	29,8
Assumptes econòm. i transform. digital	7.657	6.159	5.281	4.956	1.200	64,7	15,7
Ciència i innovació	2.821	2.814	2.777	1.795	884	63,6	31,3
Educació i formació professional	3.542	2.809	2.730	2.663	2.663	75,2	75,2
Treball i economia social	2.404	1.402	1.402	1.387	1.287	57,7	53,5
Drets socials i agenda 2030	2.102	1.922	946	938	835	44,6	39,7
Sanitat	1.170	964	949	884	877	75,5	74,9
Agricultura, pesca i alimentació	908	901	785	746	169	82,1	18,7
Cultura i esport	695	604	581	354	241	51,0	34,6
Inclusió, s.s. i migracions	529	323	323	209	181	39,5	34,2
Defensa	384	119	94	48	43	12,5	11,1
Hisenda i funció pública	275	249	246	240	240	87,1	87,1
Interior	237	77	66	13	11	5,6	4,5
Política territorial	431	179	171	164	163	37,9	37,8
Justícia	310	300	300	263	262	84,7	84,6
Universitats	351	351	351	351	322	99,9	91,7
Assumptes exteriors	240	126	122	1	1	0,6	0,6
Igualtat	140	109	106	97	84	69,3	59,8
Consum	9	6	4	2	0,007	22,8	0,1
TOTAL	52.647	44.367	37.555	33.976	17.782	64,5	33,8
Avenç ritme d'execució respct. al crèdit definitiu		84%	71%	65%	34%		

Inversions reals i transferències corrents i de capital per Ministeri. Estat.

Dades de gener a octubre de 2022 (Milions d'euros). Font: IGAE

	Transferències corrents				Inversions reals	Transferències de capital						
	Organismes autònoms	Empreses públiques	Comunitats autònomes	Resta		Organismes autònoms	Altres entitats sector públic	Empreses públiques	Comunitats autònomes	Entitats locals	Empreses privades	Resta
Transport	0	7	0	0	18	0	0	1.470	963	310	0	0
Indústria	0	74	0	3	2	6	0	153	732	115	0	20
Trans. Eco.	0	0	0	0	3	75	0	3.085	503	0	0	0
Digital	0	2	0	0	174	0	0	1.683	57	0	50	0
Ciència i Innovació	0	0	0	0	0	0	160	505	129	0	0	2
Educació	0	0	922	15	0	0	0	0	0	0	0	0
Assumpt. Exteriors	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Justícia	0	0	0	0	3	0	0	0	161	0	0	0
Defensa	0	0	1	0	21	2	12	0	0	0	0	0
Hisenda	0	0	0	0	0	1	0	0	238	0	0	0
Interior	0	0	0	0	11	2	0	0	0	0	0	0
Treball	615	0	0	0	3	36	0	0	0	0	0	0
Agricultura	0	0	0	0	19	10	0	303	1	0	3	0
Territorial	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45	0	0
Cultura i esports	17	38	10	4	1	86	8	0	53	0	15	9
Sanitat	0	0	10	15	14	0	0	0	397	0	0	1
Drets Socials	0	0	0	95	1	0	0	0	0	0	0	11
Igualtat	0	0	0	10	7	0	0	0	46	0	0	0
Consum	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
Inclusió	0	0	40	83	2	0	0	0	0	0	0	23
Universitats	0	0	0	0	0	0	0	15	131	0	0	0
Total	632	122	983	226	279	221	182	7.215	3.413	470	69	65

Annex 2. Execució programa Kit Digital

El programa Kit Digital està dotat amb un pressupost inicial de 3.067 M€ i té com a principal objectiu transformar digitalment el màxim nombre de petites i microempreses (de 0 a 50 treballadors). Es pretén arribar a 1 milió d'empreses i autocupats a tota Espanya. Aquest caràcter granular del projecte fa que sigui un dels projectes més visibles per a les petites empreses i que requereixen de col·laboració públicoprivada per a la seva execució. L'empresa pública de l'Estat Red.es és l'entitat encarregada de l'execució amb la col·laboració de moltes entitats empresarials, com per exemple les cambres de comerç. La tramitació de les sol·licituds està sent força àgil, amb un termini mitjà de resolució de 30 dies, i amb un cost zero per a l'empresa.

Fins al moment s'han obert tres convocatòries, dirigides a diferents trams de treballadors, que continuen obertes fins esgotar els fons:

- 1ª convocatòria: dirigida a empreses de 10 a menys de 50 treballadors. L'import màxim d'ajuda per beneficiari és 12.000 €. Total convocatòria: 600 M€
- 2ª convocatòria: dirigida a empreses de 3 a menys de 10 treballadors. L'import màxim d'ajuda per beneficiari és 6.000 €. Total convocatòria: 500 M€
- 3ª convocatòria: dirigida a empreses de 0 a menys de 3 treballadors. L'import màxim d'ajuda per beneficiari és 2.000 €. Total convocatòria: 500 M€

L'estat d'execució a 15 d'octubre, a partir de la informació publicada per Red.es, per al conjunt de l'Estat és la següent:

- En el segment 10-50 treb. s'han rebut més de 78.000 sol·licituds d'empreses i s'han concedit 29.000 ajudes, que equival a quasi 350 M€ de fons NextGeneration. Oberta la convocatòria fins al 15 de març de 2023.
- En el segment 3-9 treb. La convocatòria es va obrir el 2 de setembre de 2022 i ja s'han rebut 58.000 sol·licituds i s'han concedit fins ara 5.600 ajudes, que equival a 34 M€ procedents de fons NGEU.
- En el segment 0-2 treb. la convocatòria es va obrir el 20 d'octubre de 2022 i estarà oberta durant un any. A data 15 d'octubre ja compta amb més de 37.500 sol·licituds presentades.